No. 155. 1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 27 December.

F. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is f [illegible], franco per post f 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot [illegible] ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels f 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant. Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van maandag avond [illegible] ure.

[illegible]

VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

De gedeputeerde staten van Zeeland,

gezien de verklaring van den provincialen veearts J. C. Kegelaer, uit welke de noodzakelijkheid blijkt der onteigening van de runderen, zich bevindende op de hofstede van J. Gijsel, landbouwer onder de gemeente Koewacht, welke zijn verdacht als door de besmettelijke longziekte te zijn aangetast; gelet op art. 69 en volgende der wet van den 28 augustus 1851 (staatsblad no. 125);

Besluiten:

1. De na te melden runderen, zich bevindende op de hofstede van J. Gijsel, onder de gemeente Koewacht, zullen worden onteigend, als:

Een witbonte vijfjarige koe, en
Eene zwartbont eenjarige vaarshokkeling;

2. De ten uitvoer legging van het tegenwoordig besluit wordt aan het gemeentebestuur van Koewacht opgedragen.

Dit besluit zal worden medegedeeld aan burgemeester en wethouders van Koewacht, en voorts geplaatst in de Middelburgsche en Provinciale zeeuwsche couranten.

Middelburg den 23 december 1859.

De gedeputeerde staten voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA, voorzitter.
S. VAN DER SWALME, griffier.

PROVINCIE ZEELAND.
OPSCHORTING
van het
berijden der straatwegen.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland,

gelet op art. 6 der wet van den 29sten Floréal, 10de jaar, houdende: dat het vervoer (le roulage) op de straatwegen, gedurende de dagen van dooiweder, tijdelijk zal kunnen worden geschorst, op bevel van de prefecten der departementen, (commissarissen des konings in de provincien;)

Gezien de voordragt van den hoofdingenieur in het 11de district van den waterstaat, tot ten uitvoerlegging dier bepaling;

Overwegende dat het rijden met zwaar beladene wagens en andere voertuigen, bij ingevallen dooiweder, dikwijls aanmerkelijke schade aan de straatwegen veroorzaakt;

In aanmerking nemende het ingevallene dooiweder;

Besluit:

1. Te beginnen met middernacht tusschen den 26 en 27 dezer, zullen de straatwegen in de provincie niet mogen worden bereden, en de op die wegen aanwezige tolboomen worden gesloten, een en ander zoo lang daaromtrent niet anders zal zijn bepaald.

2. Van deze bepaling zijn uitgezonderd:

a. De rijtuigen op veren of riemen hangende, zoo geladene als ledige.

b. De brievenpostkarren.

c. De rij- of voertuigen, tot de dienst der artillerie behoorende, en voorzien zijnde van de vastgestelde plaat.

d. De karren of voertuigen met twee wielen en smalle velgen, van 5 tot 6 duim, mits geene zwaardere vracht dan 400 ponden geladen hebbende.

e. Dergelijke voertuigen, met wielen van breede randen van 12 tot 22 duim voorzien, wier vracht niet meer dan 700 ponden bedraagt.

f. De wagens of voertuigen, met vier wielen en smalle velgen van 5 tot 6 duim, en met niet meer dan twee paarden bespannen, wier vracht niet boven 500 ponden bedraagt.

g. Evengemelde voertuigen, met breede velgen, en met twee of drie paarden bespannen, waarvan de vracht 1000 ponden niet te boven gaat.

h. De voertuigen met vier wielen, hebbende velgen van 22 duim breed, en een ongelijk spoor, ofschoon bespannen met verscheidene paarden, mits de vracht geene meerdere zwaarte heeft dan 1600 ponden.

i. Eindelijk, de diligences, met wielbanden van ten minste 7 duim breed, ingerigt voor niet meer dan 9 personen en een voerman, mits niet boven de 200 ponden geladen hebbende; de passagiers niet mede gerekend.

De geldspecien van 's rijks schatkist, of van handeldrijvende personen, zullen echter binnen in het rijtuig mogen worden geladen, doch in geen geval zal er boven de voor- en achterwielen eenige last of zwaarte mogen gelegd worden.

3. De zwaarder beladene wagens, welke, na het tijdstip in art. 1 bepaald, op de straatwegen rijden, zullen aangehouden en ontladen worden, doch de goederen kunnen met toegestane voertuigen in kleine vrachten overgeladen en verzonden worden.

Tegen de eigenaren of voerlieden zal proces-verbal worden opgemaakt; zij zullen vervolgens tot betaling der schade, aan den weg toegebragt, verpligt zijn.

4. De conducteurs der diligences of postwagens, welke tegen dit besluit geladen zijn, zullen de goederen, op verbodene wijze geladen, in de naastbijgelegene gemeente of den eersten postrid ontladen; zullende zij anders persoonlijk strafbaar zijn; onverminderd de boete, den ondernemers, volgens de wet, op te leggen.

5. De voorafgaande bepalingen zullen op de straatwegen, welke door bijzondere geoctrooijeerden worden onderhouden, alleen dan toepasselijk zijn, wanneer deze hun verlangen daartoe schriftelijk ter kennis brengen van de gemeentebesturen, onder welke die wegen ressorteren, welke besturen zulks, op de gebruikelijke wijze, ter kennis der ingezetenen zullen brengen.

6. Het tegenwoordig besluit zal in het provinciaal blad worden geplaatst, en door de gemeentebesturen worden afgekondigd in de gemeenten dezer provincie; terwijl, mede door tusschenkomst dier besturen, afdrukken in plano aangeplakt zullen worden op de gebruikelijke plaatsen, alsmede aan de poorten en tolkantoren. De gemeentebesturen zullen voor de naleving en uitvoering daarvan zorgen en doen zorgen.

Afdrukken zullen worden gezonden, tot dit laatste einde, aan den hoofdingenieur in het 11e district van den waterstaat, ook voor de onder hem ressorterende ingenieurs; aan den bevelhebber van het luitenantschap der maréchaussée te Sas van Gent, ook voor de daaronder ressorterende brigade-bevelhebbers; alsmede, ter informatie, aan het provinciaal geregtshof en aan den heer procureur generaal bij dat hof, en door diens tusschenkomst, aan al de ambtenaren van het openbaar ministerie, ook ten gebruike der rijks veldwacht, en aan de arrondissements regtbanken en kantonregters in deze provincie.

Middelburg den 24 december 1859.

De commissaris des konings voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 26 december.

De gemeenteraad alhier zal op woensdag aanstaande, des namiddags ten één uur, weder eene openbare zitting houden, waarin de volgende onderwerpen zullen behandeld worden: missive van gedeputeerde staten, goedkeuring wijziging plaatselijke belastingen op voorwerpen van verbruik; idem raadsbesluit, aftreding wethouders; missive burgemeester en wethouders 's Heer Arendskerke, daarstelling beurtveer.

Wij vernemen dat de heer J. M. van den Driessen Mareeuw, rijks telegrafist der 3de klasse, die sedert meer dan vier jaren aan het kantoor alhier verbonden was, is overgeplaatst naar Rotterdam en zal worden vervangen door den heer W. P. Nijst, thans te 's Hertogenbosch.

De eerste kamer der staten generaal is zaturdag uiteen gegaan, nadat zij alle hoofdstukken der staatsbegrooting voor 1860 en de wet op de middelen had aangenomen.

Vooraf heeft zij (zoo als reeds zaturdag avond aan de geabonneerden op het bulletin is medegedeeld) besloten om de wet betrekkelijk de spoorwegen in januarij of februarij in behandeling te nemen.

Men zal zich herinneren dat wij in onze nommers van 27 en 29 september dezes jaars melding hebben gemaakt van de ontdekking van een kinderlijkje en de arrestatie eener hier woonachtige jonge dochter.

Deze, Dina Maurik genaamd, stond zaturdag voor het provinciaal geregtshof alhier te regt, beschuldigd van kindermoord, voor de eerste maal, door de ongehuwde moeder gepleegd.

De beschuldigde, die 36 jaren oud en te West Souburg geboren is, heeft bij de voorloopige instructie erkend zich hare zwangerschap bewust te zijn; voorts in den nacht van 23 op 24 september zonder eenigen bijstand te zijn verlost van een kind van het mannelijk geslacht, hetwelk door haar eenigen tijd later, bij het ontwaken uit haren bewusteloozen toestand, is bevonden dood te zijn en daarna is begraven in den grond achter hare woning. Ter teregtzitting is door haar echter ontkend dat zij zou geweten hebben in zwangeren toestand te verkeeren. Een vijftal getuigen werd gehoord, waaronder de heeren V. van Lissa en J. B. Haringman, heel- en verloskundigen alhier, belast geweest met de geregtelijke schouwing, die daarna als deskundigen zijn ondervraagd.

Zoo uit hun schriftelijk verslag als uit hunne verklaringen bleek dat het bewuste kind voldragen was, heeft geleefd en geademd, en als naaste oorzaak van den dood vermoedelijk behoort aangewezen te worden eene hersenberoerte, waartoe bij kinderen in het algemeen voorbeschikking bestaat en welke door de geringste oorzaak van buiten kan worden opgewekt.

Het openbaar ministerie, waargenomen door den procureur generaal, den heer mr. M. Verbrugge, heeft, onaangezien de thans afgelegde doch door niets gestaafde ontkentenis der beschuldigde, dat zij zich harer zwangerschap zou zijn bewust geweest, betoogd dat bij de wettelijk bewezene daadzaken, ten deze geen sprake kon zijn van eene vrijspraak of wel eene schuldigverklaring, maar zijns inziens, alleen van de vraag of de beschuldigde met of zonder opzet, zij het dan ook actief of passief, den dood van haar kind heeft bewerkt. Bepaaldelijk achtte hij dat opzet bewezen, ook uit het gebrek aan voorzorg, de vrijwillige afzondering bij de bevalling, en de verdere omstandigheden welke het feit vergezelden.

Hij concludeerde alzoo tot schuldig verklaring van de beschuldigde aan het haar te laste gelegde feit en veroordeeling volgens de artt. 300, 302 wetboek van strafregt, in verband met de wet van 29 junij 1854 (staatsblad no. 102) tot eene tuchthuisstraf van vijf tot twintig jaren en de kosten, met aanplakking van het arrest.

De heer mr. J. Snijder, advocaat alhier, aan de beschuldigde als raadsman toegevoegd, heeft bij een uitvoerig pleidooi betoogd dat het wettig bewijs van schuld in deze gemist wordt. De verklaring der deskundigen, dat de dood moet worden toegeschreven aan hersenberoerte, bragt den pleiter tot de gevolgtrekking dat volstrekt onbewezen is, door welke van buiten werkende oorzaak deze is opgewekt, terwijl de beschuldigde in geen geval bij magte was dien dood te voorkomen, en voorts niet blijkt van opzet. Hij concludeerde daarom tot vrijspraak.

Na re- en dupliek, waarbij zoo wel het openbaar ministerie

als de verdediger in nadere ontwikkeling traden van het aangevoerde, heeft het hof het onderzoek in deze zaak gesloten verklaard en de uitspraak bepaald op aanstaanden woensdag voormiddag ten elf ure.

In den afgeloopenen nacht is een persoon die wegens de duisternis in de pottekade te Vlissingen was geloopen, gered door schipper M. van der Vaart, die met zijn vaartuig aan de overzijde lag, en op het geroep om hulp ongekleed uit zijn bed sprong en ter hulp snelde. Genoemde schipper heeft reeds meermalen zijne edelmoedige pogingen bij soortgelijke gevallen aangewend, en telken male met de gelukkigste uitkomsten bekroond mogen zien.

Jl. donderdag is op het strand bij Zoutelande aangespoeld een soort van ton, gemerkt TELEGRAPH no. 1.

§ De heer J. A. A. Fransen van de Putte, lid van den raad en generale brandmeester te Goes, heeft in laatstgemelde betrekking zijn ontslag gevraagd, omdat hij zich niet kan vereenigen met de door den raad vastgestelde bepalingen, nopens den ouderdom der spuitgasten en de afkoopsom.

Dit ontslag is door burgemeester en wethouders eervol verleend, in te gaan met den dag der in functie treding van zijnen opvolger.

Het schijnt dat de overige leden der branddirectie dat voorbeeld hebben gevolgd.

Wij vernemen dat de kamer van koophandel en fabrieken te Zierikzee zich tot zijne exc. den minister van marine heeft gewend, ter verkrijging eener bepaling omtrent het aan boord zetten en afhalen der loodsen van zeeschepen, waarin bij het met 1 januarij 1860 in werking tredend reglement op de loodsdienst voor zeeschepen, voor deze standplaats niet is voorzien, gelijk dit voor andere buitenhavens het geval is.

H. M. de koningin is met Z. K. H. den prins Alexander, zaturdag middag ten 4½ ure, per gewonen spoortrein uit Rotterdam, van hare buitenlandsche reis, binnen de residentie teruggekomen.

Het ijs in de rivier de Maas voor Rotterdam is in den nacht van donderdag op vrijdag losgegaan, en dien ten gevolge vertoont de rivier bij afwisseling nu eens blank water zoo ver het oog reikt en is dan weder sterk met ijsschollen bezet, zoo dat de passage nog bemoeijelijkt wordt.

Ondanks den hevigen storm die ll. dingsdag ook te Dordrecht heeft gewoed en het daarop ingevallen dooiweder was vrijdag in den stand der rivier voor die stad en in de Noord geen verandering te bespeuren. De overtogt aan de beide veeren geschiedde voortdurend met schouwen.

Keizer Napoleon heeft den prins van Oranje het grootkruis van het Legioen van eer verleend.

Uit Parijs meldt men, dat de heer Roger, de beroemde tenorzanger, wiens wederoptreden, nadat hij op de jagt een arm had verloren, vereerd werd door de tegenwoordigheid van den keizer en de keizerin, voornemens is in januarij eene kunstreis naar Belgie te doen, en dan ook den Haag te bezoeken.

Het te Amsterdam aangeplakte beroep op de ingezetenen dier stad, dat wij in ons vorig nommer mededeelden, maakte woensdag in den gemeenteraad te Amsterdam een punt van discussie uit. De heer Wolterbeek protesteerde er tegen, dat dit stuk den geest der amsterdamsche bevolking zou ademen, en gaf zijne verwondering te kennen dat de aanplakking van een zoo oproerig stuk aan de hoeken der straten gedoogd was. De heer Jolles vroeg of de aanplakking geschied was door de van stadswege tot het aanplakken van biljetten gebezigde personen en of de policie er vergunning toe gegeven heeft; vorm en uitdrukkingen der oproeping laakte hij sterk; zulke middelen zouden de zaak der doorgraving zeker niet bevorderen. Op de vragen van den heer Jolles antwoordde de voorzitter dat hij een onderzoek heeft ingesteld, doch den uitslag nog niet weet; ook hem heeft het aanplakken der oproeping gegriefd.

Naar wij vernemen hebben de studenten van de juridische faculteit te Leyden aan den minister van binnenlandsche zaken een gemotiveerd adres ingediend, houdende verzoek, dat de regering een besluit neme, waarbij bepaald wordt, dat voortaan het promoveren en het schrijven van dissertatien, bij die faculteit, in de nederlandsche taal veroorloofd zij.

Naar men verneemt, hebben directeuren der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid, daartoe aangezocht door de kamer van koophandel en fabrieken te Haarlem, de medewerking der regering ingeroepen, tot het oprigten van een kabinet van monsters, ten dienste van handel en nijverheid.

Aan Z. K. H. prins Frederik zal dezer dagen worden aangeboden een fraai album, bevattende een aantal schetsen, voorstellende eenige posities der troepen in het kamp te Zeist, alsmede bijzondere voorvallen uit het kampleven. Dit album, waarvan de uitvoering aan eene bekwame hand is toevertrouwd, zal vergezeld gaan van eene naamlijst der gekampeerd hebbende officieren.

Benoemingen en besluiten.

BURGEMEESTER. Benoemd voor de gemeenten Veere c. a. en Vrouwepolder c. a., de heer mr. J. Snijder.

SCHOOLWEZEN. Eervol ontslag verleend op verzoek, aan den heer mr. J. van der Feen, als schoolopziener, in het derde schooldistrict.

MILITAIRE WILLEMSORDE. De koning heeft bij onderscheidene besluiten bij het leger in Oost Indië, benoemd: tot ridder der 4de kl.; den tijdelijk van het leger hier te lande bij de landmagt in Oost Indië gedetacheerden 1sten luit. J. J. G. Hennequin en den serjant J. H. W. Schultze, beiden van het wapen der infanterie, als hebbende zich bij de expeditie tegen de Kampong Sari-Banoa, op het eiland Sepora, in de maand april 1859, tot bestraffing der moordenaars van den luitenant ter zee 2de kl. J. P. Uyttenhooven en van twee inlandsche matrozen, meer bijzonder onderscheiden; den officier van gezondheid der 2de kl. T. J. Joritsma, van de militaire geneeskundige dienst, en den 2den luit. der infanterie J. D. de Bruijn, en zulks als eene belooning voor hun gehouden gedrag bij de verovering van Djambi, op den 6 september 1858.

Benoemd tot ridder der 4de klasse den kapitein der infanterie in Nederlandsch Indie J. C. Steenbergen, ter belooning van zijn gedrag bij eene expeditie tegen de zeeroovers op de Noordkust der Minahassa in april 1856.

Verder heeft Z. M. goedgevonden, bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indië als in Nederland, eervol te doen vermelden den 1sten luit. A. P. W. Meis en den serjant J. H. Boerlage, beiden van het wapen der infanterie van het leger in Oost Indië, ter zake zij zich bij de expeditie tegen de kampong Sari-Baona in de maand april 1859, tot bestraffing der moordenaars van den luitenant ter zee 2de kl. J. P. Uyttenhooven en van twee inlandsche matrozen, meer bijzonder hebben onderscheiden.

BELASTINGEN. Eervol ontslag verleend op verzoek aan A. C. Schuijling, als ontvanger te Lith c. a.

DEPARTEMENT VAN OORLOG. Eervol ontslag verleend op verzoek aan de hoofdcommiesen met rang van referendaris P. W. Romeny en J. H. Grasauwenhaan.

LEGER. Overgeplaatst de 1e. luitenant bij het 2e. regement infanterie jhr. A. W. Storm van 's Gravesande, bij het regement grenadiers en jagers.

In ons vorig no. staat abusivelijk als gepensioneerd de luitenant kolonel D. W. F. Schot, dit moet zijn D. W. F. Pichot.

Necrologie.

Men schrijft uit Leyden:

Een zware slag heeft woensdag de stad onzer inwoning en vooral onze hoogeschool getroffen. Na kortstondige ongesteldheid ontviel haar onverwacht een harer sieraden, de oudste hoogleeraar in de godgeleerdheid dr. N. C. Kist, op ruim 66jarigen leeftijd. Geboren te Zalt-Bommel op den 11 April 1793, kweekeling der utrechtsche hoogeschool, gevormd vooral door het onderwijs van den beroemden van Heusde, aanvaardde hij, na 5jarige evangeliedienst te Zoelen, het buitengewoon hoogleerambt alhier op den 11 october 1823, en werd in 1827 bevorderd tot gewoon hoogleeraar. Bij voorkeur belast met het onderwijs in de kerkelijke geschiedenis en later ook met dat in de christelijke zedekunde, was hij eene lange reeks van jaren met onverdroten ijver werkzaam ten nutte der akademische jongelingschap. Ook door zijne talrijke geschriften verwierf hij zich, vooral in het vak der geschiedenis, eenen beroemden naam, tot zelfs buiten ons vaderland.

Marine en leger.

Men heeft uit goede bron de berekening gemaakt, dat nog een 70tal officiersplaatsen bij ons leger dit en volgend jaar zullen vacant blijven, nadat de onderofficieren, die onlangs bij het officiers-examen aan de vereischten hebben voldaan, tot dien graad zullen verheven geworden zijn.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Arnemuiden 23 december.

I. Eene hofstede met 2 bund. 03 roed. 48 ellen grond. Verkocht voor f 2520. II. 2 bund. 50 roed. 40 ellen weiland. Verkocht voor f 3000. III. 2 bund. 63 roed. weiland. Verkocht voor f 1900. IV. 92 roed. 40 ellen bouwland. Verk. voor f 1010. V. 1 bund. 48 roed. weiland. Verk. voor f 1580. VI. De herberg het schippershuis in de Westdijkstraat, wijk A no. 33. Verk. voor f 1777. VII. Een huis met loods op den Zuidwestwal, wijk C no. 16 en 17. Verkocht voor f 360. VIII. Een huis en erve, in de Westdijkstraat, wijk A no. 39. Verk. voor f 401. IX. Een huis en erf in de Westdijkstraat, wijk A no. 55. Verk. voor f 285. X. Een dito in de Langstraat, wijk A. no. 20. Verk. voor f 136. XI. Een dito met tuin in de Nieuwstraat wijk B no. [illegible] Verk. voor f [illegible] XII. Een huis en erf in de Voorstraat wijk B no. 18 Verk. voor f 400. XIII. 27 roed. 20 ellen tuin aan de Noordstraat en Nieuwstraat. Verk. voor f 600.

— Door het roomsch katholiek kerkbestuur te Hoofdplaat, is den 20 dezer aanbesteed het bouwen eener nieuwe kerk en toren, met bijlevering van materialen, uitgenomen metselsteenen en hardsteenen, en buiten het heiwerk. Dit werk is aangenomen door den heer J. J. Croin, voor f 15,000.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.
December 1859.

Datum	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	Betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
18	O. t. N.	1.5	757.6	-6.5	0.92	3.02	0.0	—	heijig.
19	Z West.	2	759.2	-5.8	0.90	3.16	0.0	—	bijna helder.
20	Z. ZW.	1.1	761.9	-4.9	0.92	3.38	0.0	—	helder.
21	Z. t. W.	3.0	746.4	+0.5	0.98	4.79	1.5	—	buijig.
22	W. ZW.	4	752.4	-3.0	0.91	5.54	0.0	—	bew. heijig.
23	NO t. O.	1	750.6	2.8	0.97	5.85	12.5	—	dik buijig.
24	Z. ZO.	8	744.5	6.0	0.95	6.97	11.0	—	bew. heijig.

Gemeenteraad van Zierikzee.

Zitting van 21 december.

Voorzitter de heer Cau, waarnemend secretaris de heer Loewer, commies griffier.

De notulen der zitting van 14 dezer worden gelezen en goedgekeurd.

Is ingekomen de begrooting voor het burgerweeshuis voor het dienstjaar 1860, welke ten fine van onderzoek wordt gesteld in handen der heeren Fokker, Keller en van der Vliet.

Idem eene missive van regenten over het zelfde weeshuis, houdende aanbeveling van de heeren mr. J. J. Ermerins en D. van der Vliet voor de vacature, te ontstaan met 1 januarij 1860, door de aftreding van den heer Ermerins, en wordt terwijl de voorzitter zich van de stemming onthoudt, met algemeene stemmen de heer Ermerins benoemd.

Idem van de plaatselijke schoolcommissie, houdende voordragt van de heeren mrs. C. van der Lek de Clercq en J. Moolenburgh, voor de aftreding van eerstgenoemden, die met 11 stemmen is herbenoemd, zijnde een biljet van onwaarde.

Burgemeester en wethouders leggen over de volgende aanbeveling van 1sten hulponderwijzer aan de tusschenschool: J. Buik te Oosterland, J. Kanaar te Zierikzee en J. Bal te Rotterdam. Worden uitgebragt op J. Buik 8 stemmen, J. Kanaar 3 stemmen en 1 billet in blanco, zoo dat eerstgenoemde is benoemd.

Voor de betrekking van 2den hulponderwijzer aan die school wordt door burgemeester en wethouders aanbevolen J. H. Letzer, tot dus ver kweekeling, zijnde er geen andere sollicitanten. Op den aanbevolene worden uitgebragt 11 stemmen, terwijl 1 billet in blanco is.

Burgemeester en wethouders herinneren dat in der tijd aan hen een crediet is verleend van f 1000 tot uitbreiding der armenschool; zij geven kennis dat die uitbreiding is aanbesteed voor f 929,50 en zij alsnu magtiging vragen die som te vinden uit den post voor onvoorziene uitgaven op de begrooting voor het loopende jaar, waartoe is besloten, onder goedkeuring van gedeputeerde staten.

Wordt overgegaan tot de benoeming van eenen secretaris.

De voorzitter verklaart zich, wegens familierelatie tot eenen der aanbevolenen, van medestemming te zullen onthouden.

Er worden uitgebragt op den heer mr. J. P. N. Ermerins zes, en op den heer G. Verdooren vijf stemmen, zoo dat eerstgemelde is benoemd.

Daarna is de vergadering gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 23 december. Alle dagbladen geven hunne goedkeuring te kennen over de brochure van den heer de Laguéronière, getiteld: „De paus en het congres."

The times ziet in dit vlugschrift het bewijs der goede verstandhouding die tusschen Engeland en Frankrijk heerscht ter zake van de verdediging der regten van de Italianen.

Dat blad bevat een beredeneerd artikel over de expeditie van Spanje tegen Marokko en trekt daaruit de op Engeland toegepaste slotsom, dat men wel eene zeemagt zou kunnen oversteken (hetgeen trouwens bij den overtogt der Spanjaarden door geene oorlogsvloot werd belemmerd), maar dat het eene hoogst gevaarlijke en hagchelijke onderneming is zich in het vijandelijke land te handhaven.

Duitschland.

Men spreekt te Weenen van een brief, die door keizer Napoleon den groothertog van Toskane zou toegezonden zijn, en waarin hij, met erkenning van hetgene waartoe hij zich jegens Oostenrijk heeft verpligt, te verstaan geeft hoe zich omstandigheden hebben opgedaan welke eenige verandering in [illegible] noodzakelijk [illegible]n. Men brengt hiermede het gerucht in verband, volgens hetwelk de fransche regering de engelsche beloofd zou hebben de hand tot het vestigen van een onafhankelijk koningrijk in midden-Italie, onder een italiaansch vorst, te willen leenen.

— Uit Hongarije luiden de berigten voortdurend verontrustend.

Frankrijk.

Parijs 23 december. Door middel van den telegraaf heeft de regering de mogendheden, welke op het congres vertegenwoordigd zullen worden, kennis gegeven, dat het congres niet vóór den 19 januarij zal worden geopend.

— Thans is het vlugschrift van den heer staatsraad de la Gueronnière in het licht verschenen onder den titel van „De paus en het congres." Het wekt groote belangstelling, daar het geacht wordt, even als vroegere geschriften van de zelfde pen, de denkbeelden van keizer Napoleon uit te drukken. Aan het slot daarvan laat de schrijver zich aldus uit: „In de eerste plaats wenschen wij, dat de onmisbaarheid van 's pausen wereldlijke magt als een hoofdbeginsel der europesche orde van zaken, door het congres erkend worde. Dat is in ons oog de hoofdzaak. Dat beginsel schijnt ons van een grooter gewigt te zijn dan de meerdere of mindere uitgestrektheid van het grondgebied, hetwelk de paus naar dat beginsel hebben moet. Wat dat grondgebied zelf betreft, is de stad Rome het gewigtigste gedeelte, ja schier het eenige deel dat gewigt heeft; al het overige van het pauselijke grondgebied is van minder belang. Het bezit van de stad Rome en van de omstreek, welke van ouds het erfgoed van Sint Peter wordt genoemd, moet den priestervorst door de groote mogendheden worden gewaarborgd met een aanmerkelijk inkomen, hetwelk door de katholieke staten aan het hoofd der kerk als eene schatting, als een blijk van hulde en een bewijs van bescherming, betaald moet worden. Verder moet de rust en de onschendbaarheid van den pauselijken stoel door eene italiaansche lijfwacht, genomen uit de kern van het italiaansche bondsleger, veilig worden gesteld. Het zelfbeheer der burgerlijke gemeenten, zoo veel mogelijk ontwikkeld, moet het pauselijke gouvernement van bemoeijing met alle administrative bijzonderheden ontheffen, en aan de ingezetenen in deelneming aan de behandeling der plaatselijke aangelegenheden eene vergoeding voor het gemis van politiek leven geven. Eindelijk moet elke verwikkeling, iedere gedachte aan oorlog of revolutie voor altijd van het pauselijke gebied verwijderd worden, opdat men kunne zeggen: waar de stedehouder van Christus heerscht, daar heerschen eendragt, welvaart en vrede."

Turkye.

Te Marseille zijn tijdingen ontvangen uit Konstantinopel van 14 dezer. Daaruit blijkt, dat de divan na talrijke zittingen tot het definitief besluit is gekomen, om alvorens toestemming te geven tot de doorgraving der landengte van Suez, bij de europesche mogendheden op eene regeling van het staatkundig gedeelte dezer kwestie aan te dringen, en wel in dien zin dat de integriteit van Turkye gewaarborgd worde. De heer de Thouvenel en de vertegenwoordigers van Sardinie, Rusland, Oostenrijk en Pruissen, hebben zich met deze transactie kunnen vereenigen. De nota's aan de mogendheden zullen door den grootvizier en Fuad pacha geredigeerd worden.

Italie.

Te Parijs is officieel berigt ontvangen, dat de vorst Gortschakof, de graaf von Rechberg en de baron von Schleinitz, de ministers van buitenlandsche zaken van Rusland, Oostenrijk en Pruissen, persoonlijk aan de werkzaamheden van het eerlang zamenkomende congres zullen komen deel nemen.

— De heer Buoncompagni, de gouverneur-generaal der verbonden staten van Midden-Italie, is, gelijk de telegraaf meldt, donderdag voor het eerst na zijne benoeming tot die waardigheid, te Florence gekomen en aldaar met eenige staatsie ontvangen. Twee leden van den ministerraad, de heeren Cadorna en Ridolfi, waren hem tot Livorno te gemoet gereisd. Te Florence waren alle leden van het bestuur vereenigd om hem te verwelkomen; ook was er eene groote volksmenigte op de been, welke hem met geestdrift begroette.

— Uit Rome wordt gemeld hoe het thans blijkt dat de kardinaal Antonelli niet zonder reden heeft geaarzeld de taak van gevolmagtigde des heiligen vaders op het aanstaande congres op zich te nemen, uit vrees van zijn invloed te Rome zelf te zien afnemen. Immers, sints zijn vertrek is aangekondigd, zijn de overige kardinalen veel vrijmoediger in het spreken geworden en verbergen zij zelfs de hoop niet op den aanstaanden val van des pausen gunsteling.

Zeetijdingen.

De hollandsche bark *Brouwershaven*, gez. *P. Janzen* Jr. van Batavia naar Middelburg bestemd, is zondag ter reede van Vlissingen gearriveerd met 4009 balen koffij, 1606 knassers suiker, 2246 bossen bindrotting, en 782 schuitjes tin.

Handelsberigten.

Amsterdam 23 december.

Raapolie op zes weken f $37\frac{1}{4}$. Lijnolie op zes weken f $31\frac{1}{4}$.

Prijzen van Effecten.

Amsterdam 24 december.

Nederland	Certific. Werkelijke schuld	$2\frac{1}{2}$	pct.	$63\frac{1}{8}$
	dito Nationale dito	3	„	76
	dito dito dito	4	„	98
	Aand. Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	„	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	$103\frac{7}{8}$
	Certific. Hope & co.	4	„	$81\frac{1}{4}$
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	$99\frac{5}{8}$
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg (afgefourneerd)			$223\frac{1}{2}$
	dito dito (onafgefourneerd)			—
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	$1\frac{1}{4}$	„	$32\frac{9}{16}$
	dito binnenlandsch	3	„	$41\frac{11}{16}$
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling (gefourneerd)			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	$54\frac{1}{4}$
	dito amsterdamsche	5	„	$73\frac{1}{2}$
	dito nationale	5	„	$59\frac{1}{16}$
	dito 1847/1852	$2\frac{1}{2}$	„	$28\frac{11}{16}$
	Bank actien	3	„	834
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	52
Portugal.	Obligatien	3	„	$43\frac{3}{8}$
	dito nieuwe	3	„	$42\frac{3}{8}$
Grenada.	dito (schoon)			$15\frac{3}{4}$
Venezuela.	dito	$2\frac{1}{2}$	„	$26\frac{1}{8}$
Illinois.	dito	7	„	$81\frac{1}{8}$
Mexico.	dito	3	„	$20\frac{3}{8}$

Beurs van Londen, 24 dec. ten 12 ure. Consols $95\frac{1}{2}$.

Beurs van Weenen, 24 dec. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 72,50.

Beurs van Parijs, 24 dec. (slotprijzen) $4\frac{1}{2}$ pct. compt. —,— 3 pct. 70,40.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 22 december.

Metalliek f 23,20; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,57½; Engelsche Russen f 11,57½; Fransche f 55,25; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f 2,41; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,37½; Russische in zilveren roebels f 34,12½; Poolsche in fl. f 27,25; Nationale metalliek f 28,60; Dollars f —,—.

Ingezonden stukken.

Arbeiderswoningen.

(Vervolg en slot.)

Wanneer ik ten laatste mijn onderwerp van een *philanthropisch* standpunt ga beschouwen, dan vrees ik, dat misschien vele lezers van dit artikel hier tegen protest zullen aanteekenen en in hunne voorbarigheid mij zullen tegenwerpen, dat de philanthopie hier geheel buiten moet blijven; dat het geene bedeelingscommissie moet worden, en zoo al meer. Hierop was ik voorbereid, en het zij mij dan ook veroorloofd aan de zoodanigen — die, in tegenstelling van de kwaal onzer dagen, de philanthropomanie, nu aan philanthropophobie lijdende zijn — mijne opvatting van het wezen der philanthropie nog even kort uit een te zetten.

Ik versta er onder die echte humaniteit, welke elk edel hart doet zwellen, waar hij de ware belangen zijns evennaasten kan voorstaan, zonder te vragen of het strijdig met de wet van dit of dat genootschap is; die echte humaniteit, die er overal op uit is, het welbegrepen belang van zijn hulpbehoevenden broeder te bevorderen; die niet aarzelt een deel van zijn vermogen, in welken zin ook gebezigd, aan dit algemeen belang ten offer te brengen, en zonder titel of heerschappij, stil en rustig, met even veel verstand als liefde, tot het algemeen welzijn medewerkt; die niet terugdeinst om de maatschappelijke gebreken te peilen, maar even min schroomt met al zijn vermogen tot de genezing mede te werken. Ziet, de zoodanigen noem ik de ware volksvrienden, en aan hen zou ik zoo gaarne de zaak, die we bespreken, opgedragen zien. Onze arbeidersstand loopt gevaar in de kluisters der hedendaagsche pseudo-philanthropie te vallen, en door den looden arm onzer zoogenaamde philanthropen beheerscht te worden. Hij staat op den rand van dien diepen afgrond, en is niet bij magte om zich voor het gevaar van te vallen te hoeden. Gij menschenvrienden, wien het niet alleen om den naam te doen is, leent hem uwen krachtigen arm en beurt hem op en geeft hem een steun, om zich duurzaam staande te houden. Geeft hem en helpt hem, geeft hem alles en niets. Hij vraagt geene aalmoes, slechts dat gene wat hij dringend noodig heeft tot behoud van zijne gezondheid en die van zijne dierbaren; tot behoud van zijne krachten, waarmede hij u het leven zoet en aangenaam maakt. Hij wil het niet voor niet hebben; gaarne wil hij een ruim deel van zijn loon er voor afstaan, meer dan hij thans geeft. Velen die er naar verlangen, nog meerderen die in hun onverstand niet weten dat zij zelven aan de ondermijning hunner gezondheid en welvaart medewerken.

En zoo zullen dan *volkswelvaart*, *gezondheid*, en *zedelijkheid*, op den bodem der echte humaniteit gekweekt, de gulden vruchten van de rigtige toepassing der regels eener *gezonde staathuishoudkunde*, eener *goede gezondheidsleer*, eener *welbegrepene philantropie* voor onze nijvere standen worden. Hoe meer toch die geest het volk doordringt, des te meer zal het zijne ware belangen leeren begrijpen en hierdoor dan ook eerst zijne ware vrijheid leeren beseffen. Dan ook zal er een tijd komen, dat welligt hij die nog onder den looden schepter der bedeelings-philanthropie zucht, zijne kluisters zal kunnen afwerpen en als vrije burger van den staat ook zijn aandeel in de nijverheid en volkswelvaart zal erlangen. Om dat alles te verkrijgen moet ik echter voor twee klippen waarschuwen: men zie niet tegen hinderpalen op, en zie vooral niet naar het einde; dat is verre, zeer verre af; — men lette slechts op den aanvang van het groote werk.

Wanneer ik zoo doende het wenschelijke van eene verbetering in den tegenwoordigen stand van zaken voor onze nijvere klassen heb trachten aan te toonen, dan zal elk, die met het verband van de verschillende klassen der maatschappij bekend is, hierin ook een middel zien om de gezondheid der hoogere en meer gegoede standen bevorderlijk te zijn. In onze stad toch, waar we de woningen der geringen en aanzienlijken dikwerf naauw aan elkaâr verbonden zien, worden de laatsten niet zelden door de lastige gasten van de bewoners der eerstgenoemde verblijven bezocht. Wij ontwaren dit bij de soms uitbrekende epidemien en het thans bij ons ook in de huizen der gegoeden voorkomend wandgedierte. Als ge die bronnen van ziekte en onreinheid verbetert of wegneemt, gij zult ook voor besmetting gevrijwaard worden.

Ik heb eindelijk nog tegen andere bezwaren te strijden, die al zoo opgeworpen zijn, en wel: 1. Wat moet men met de tegenwoordig bewoonde huizen aanvangen? 2. Zullen, bij het bouwen van andere betere en goedkoopere woningen, de tegenwoordige verhuurders niet van een voornaam middel van bestaan beroofd worden? 3. Zal men met voordeel huizen hier kunnen verhuren, die aan de eischen der gezondheidsleer en oeconomie beantwoorden? 4. Zal men eindelijk niet met onoverkomelijke bezwaren en hinderpalen te kampen hebben, bij het bouwen van woningen die aan die eischen moeten voldoen?

Wanneer ik het eerstgenoemde bezwaar in overweging neem, dan moet ik al dadelijk tot geruststelling van die bezorgden aanvoeren, dat ik mij niet voorstel, dat het bouwen van nieuwe woningen hier zoo spoedig zal toenemen, dat dit van grooten nadeeligen invloed voor de tegenwoordige verhuurders zijn zal. Het is zelfs wenschelijk, dat men zich vooreerst bij eene proef bepale en wel op kleine schaal. Goede huurders, die thans slechte woningen bewonen, zullen dan, wanneer zij de huur eener betere kunnen en willen betalen, gene voor deze verwisselen. Er zullen nogtans liefhebbers voor de oude en vervallen woningen genoeg overblijven, waaronder zij, die slechte betalers zijn, die niet bij magte zijn eene behoorlijke huur te voldoen en eindelijk zij, die inderdaad voegzaam gehuisvest zijn, of door hunne betrekking of nering, of welke andere bijzondere omstandigheden ook, niet verhuizen willen.

Wat het tweede bezwaar aangaat, dit weegt inderdaad bij mij ook eenigzins, en ongaarne zou ik, zoo als ik dit reeds vroeger aangevoerd heb, een niet klein deel onzer nijvere klasse, door eene gevaarlijke concurrentie van een voornaam middel van bestaan berooven. Doch goed ingezien zou men met het volvoeren van ons plan niet alleen geene onbillijkheid tegen deze begaan, maar begaat men thans eene schreeuwende onregtvaardigheid, door het nijverste deel onzer bevolking prijs te geven aan eene industrie, die van de zuur verdiende penningen en de gezondheid der minvermogende klasse schandelijk misbruik maakt, en bij woekerwinst slechte waar geeft. Hoe zouden wij doen als onze bakker, of onze vleeschhouwer of kruidenier ons voor bovenmatige prijzen slechte waren gaven; zouden wij

medelijden met hen hebben en hun ten koste van onze beurs en gezondheid rijk laten worden? Neen, in ons welbegrepen eigenbelang zouden wij een beteren en goedkooperen weg zoeken. In een dergelijk geval bevindt zich thans onze nijvere klasse, die bovendien met honderde andere tegenspoeden, aan haren stand verbonden, te kampen heeft.

Bij gemis van meerdere welvaart, zijn we niet in staat haar hoogere loonen en meerder werk te verleenen; even min is het in onze magt haar beter en goedkooper voedsel te verschaffen. Maar eene betere en gezondere woning kunnen, ja, moeten wij haar geven, al was het ten koste van die enkelen, welke thans zulk eene ongeoorloofde industrie drijven. Het zal hun ten spoorslag verstrekken, om óf hunne huren te verlagen, óf hunne woningen te verbeteren. En dan kunnen deze laatsten het altijd tegen de verhuurders der nieuwe woningen, uit eene vereeniging van aandeelhebbers bestaande, volhouden: want *het eigenbelang der vrije industrie kan op den duur meer uitwerken*, dan zulks door eene vereeniging van menschen geschiedt, wie het niet bloot om de winst te doen is. Maar ik ga verder, en zou het zelfs zeer wenschelijk achten als eenige welgezinde industriëlen de handen aan het werk sloegen om betere en naar de eischen des tijds geschikte arbeiderswoningen te bouwen. Doch dan acht ik ook noodzakelijk een streng toezigt der regering op het bouwen en onderhouden dier perceelen. Daartoe wenschen we, dat èn regering èn industriëlen geneigd zullen zijn, doch daartoe zullen beiden dan met een gansch anderen geest bezield moeten worden, dan zulks tot nog toe gebleken is het geval te zijn! Waarom toch wordt door de regering tot dus verre zoo nauwgezet gewaakt, dat door diefstal of brand onze have geen schade ondervindt; terwijl voor het behoud van ons dierbaarst goed, onze gezondheid, van regeringswege niets uitgerigt wordt? Wanneer men het regt heeft, ten allen tijde onze woningen binnen te dringen, om naar de inrigting en het onderhoud onzer schoorsteenen — en dat slechts als oorzaken van brand — onderzoek te doen, of wel, als men de bevoegdheid heeft de hoeveelheid lucht en licht onzer huizen af te meten, en door den adelaarsblik van den rijksbeambte al onze bezittingen te laten opnemen en taxeren, en wij verpligt worden naar zijnen eisch onze schatting te betalen; kan men dan niet met te meer regt iemand daar toelaten, wiens werkkring het is voor onze gezondheid te waken, en die ons, in ons eigen belang, den raad en de middelen aan de hand zou doen, om bestaande gebreken in onze huizen, die naar zijn oordeel schadelijk voor onze gezondheid zijn, op te heffen?

Wanneer men zich in het belang van 's rijks schatkist dit regt eens heeft aangematigd, dan geloof ik niet, dat er met een onderzoek uit een gezondheidsoogpunt sprake kon zijn van inbreuk te maken op de private vrijheid. Wij vreezen dan ook niet, dat daar waar men den toegang aan een onbekend bezoldigd ambtenaar ten allen tijde moet verleenen, men aarzelen zal achtenswaardige, kundige burgers, wier betrekking geheel belangeloos is, daar toe te laten en hen onze belangen op te dragen. Die vrees door sommige gemeentebesturen gekoesterd, houden we voor ongegrond, en eene gezondheidscommissie zal hier, mits hare eischen niet te hoog stellende, de ingezetenen dan een zegen in plaats van een schrik zijn. Wij wenschen in het belang onzer stadgenooten, dat onze gezondheidscommissie, die ten deze thans zulk eene goede gezindheid aan den dag legt, met de noodige bevoegdheid der regering, hare aandacht op sommige onbewoonbare gebouwen vestige.

Een derde bezwaar is gemaakt door hen, die bevreesd zijn, dat de nieuw gebouwde woningen geene voldoende rente tot onderhoud en lasten zullen afwerpen, vooral als men de vrije industrie niet zal willen tegenwerken of het nieuwe werk niet den aard eener liefdadigheidscommissie zal verkrijgen. Ook dit bezwaar zal bij eene gepaste oeconomie in het bouwen en bij de administratie van het verder onderhoud voor een groot deel opgeheven worden. Wel zal men zulk eene hooge rente in den eersten tijd van die nieuwe perceelen niet trekken, als zulks thans bij de bestaande het geval is; maar zoo als ik reeds boven heb aangevoerd, men stelle zich tevreden met eene *matige, waarvoor men den braven huisvader in het genot eener* goede en naar de behoeften van zijn stand en gezin geschikte woning zal stellen. Men koestere geene vrees, dat de huur te hoog zal worden, want niet weinigen betalen nu reeds eene huur, die, als zij de uitgaven voor hetgeen zij nu in hunne woning missen en zich van elders moeten aanschaffen, voegen bij hetgeen zij dan moeten betalen, ruimschoots het bedrag zal evenaren van den huurprijs dier woningen welke men hun thans zal geven. Daarbij komt, dat de vrouwen, bij een ruimer gebruik van water, betere gelegenheid om te wasschen en te bleeken zullen hebben, en hierdoor ruim zoo veel zullen uitsparen of verdienen, om die enkele centen voor de wekelijksche huur meer te betalen. Het is waar, niet velen zullen dit zijn, maar voor die enkelen die wij op het oog hebben, is dit wel mogelijk, — en voor hen alleen is het, dat wij onze roepstem verheffen.

Tegen het vierde geopperd bezwaar kan ik niets anders aanvoeren dan dat men niets goeds zonder moeite tot stand brengt, en dat ik hen, die tegen de bezwaren, aan de uitvoering van zulk eene nuttige zaak verbonden, opzien, liefst niet met die taak belast zou willen zien.

Over de wijze hoe en door wie ons gewigtig plan nu uitgevoerd zal worden, is thans even min de plaats als de tijd om verder uit te weiden. Mijn doel met het zamenstellen en openbaar maken dezer regels was alleen, om de belangstelling mijner stadgenooten voor een onderwerp te wekken, dat diep in ons volksbestaan ingrijpt, dat voor ons aller welzijn en niet het minst voor de meer gegoede klassen, van het hoogste gewigt is. Mogt ik ook thans niet als een roepende in de woestijn staan, en gij allen, weldenkende burgers, met der daad uwe medewerking verleenen tot die edele taak! Ik veroorloof mij dan ook de vrijheid, u allen op te roepen tot de aanstaande bijeenkomst van het Middelburgsch departement der maatschappij tot bevordering van nijverheid. Toont daar, door woord en daad, dat het u ernst is, de ware belangen van het nijverste, maar ook meest gedrukte deel onzer stadgenooten te willen behartigen!

S. St. CORONEL.

Door plaatsgebrek blijven de dankbetuigingen der instellingen van liefdadigheid, voor ontvangene giften, tot ons volgend nommer.

Advertentiën.

Bevallen van een welgeschapen ZOON A. E. VROLIJK, geliefde Echtgenoote van

Schoondijke, J. J. FRASER.

den 24 December 1859.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON M. BOGERT, Echtgenoot van

Middelburg, J. F. VAN DE WOESTIJNE.

den 25 December 1859.

Familie, Vrienden en Begunstigers gelieven deze als eenige kennisgeving aan te nemen.

Heden ontving ik het treurige berigt dat mijn Neef, de Heer WILLIAM MORLEY TREGONING, op den 13 November ll. te Allahabad, Britsch Indië, in den ouderdom van 33 jaren is overleden.

Middelburg, WM. MORLEY.

den 24 December 1859.

Voor de vele ons bewezen blijken van deelneming bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, hartelijken dank.

Wed. M. W. HILDERNISSE,
DE RUYTER.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen jongsten Zoon, betuigen wij, ook namens onze Kinderen, onzen welmeenenden dank.

S. A. ROCHAT.
C. E. ROCHAT,
ROLAND CHEDANEAU.

De Curator in de onbeheerde nalatenschap van wijlen den Heer ROBERT ADOLF BURGHARDT JAN Baron VAN VOERST, in leven Ontvanger der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te Eede (Zeeland), brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door hem Rekening en Verantwoording van zijn beheer zal worden afgelegd op Woensdag 11 Januarij 1860, ter zijner woonplaatse te Sluis, des voormiddags na 11 ure.

Mr. F. J. CALLENFELS.

MAATSCHAPPIJ VAN NIJVERHEID.

Vergadering van het Departement Middelburg der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, op Dingsdag den 27 December aanstaande, des avonds ten 7 ure, in de Concertzaal alhier, tot bijwoning waarvan tevens ALLE INDUSTRIELEN EN VERDERE BELANGSTELLENDEN worden uitgenoodigd.

Namens het Bestuur,
J. W. DE RAAD, Secretaris.

OPENBARE VERKOOPING op Donderdag den 29 December 1859, des namiddags ten half een ure, op de **WERF de Volharding**, ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT, van: Masten, Boegspriet, Waterketels, Rondhout, twee Scheepspompen, drie Booten, eene partij Greinen Afbraak zeer geschikt voor Timmerhout, alles afkomstig van het gesloopt wordende Schip PHOENIX. Voorts eene partij Eiken en Greinen Schalen, Ribben, Afzaagsels, Brandhout en hetgeen meer zal worden geveild.

OPENBARE VERKOOPINGEN

ten overstaan van den Griffier
Mr. P. J. A. VAN DAM, te GOES:

Op Woensdag den 28 December 1859, op de Hofstede van Jonkheer W. R. BODDAERT, te **Yerseke** en onder **Wemeldinge,** van

106 OLMEN BOOMEN,

waaronder **68 zware,** geschikt voor Werkhout.

Op Vrijdag den 30 December 1859, des avonds ten 5 ure, in de Herberg bij M. VAN MARIS te **Kapelle,** van

166 buitengewoon zware, gave en regtstammige

OLMEN BOOMEN,

lang 6,80 Nederl. Ellen en dik, overkruis gemeten van 19 tot 23 Duim (Amsterdamsche maat), benevens nog

50 Abeelen en Esschen BOOMEN,

staande op de Hofstede van den WelEd. Geboren Heer Mr. B. V. VAN DER BILT, in de Gemeente Kapelle.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 30 December 1859, des voormiddags ten tien ure, op de Buitenplaats **Solitude**, aan den Seisstraatweg, in het openbaar verkoopen eene aanzienlijke partij **Esschen KAPHOUT** en **TRONKEN**, benevens **50 Esschen BOOMEN** en eenige **Olmen DITO.**

VERKOOPING in de **Leenbank** te **Middelburg**, Dingsdag 17 Januarij 1860, ten 10 ure, tegen *dadelijke betaling*, van de openstaande **PANDEN** over de maanden Julij, Augustus en September 1858.

Tot aflossing of aanzuivering van Rente blijft nog gelegenheid bestaan tot en met 6 Januarij eerstkomende.

TERSTOND TE HUUR een **HUIS**, gelegen op de Smallekade te Middelburg. Te bevragen bij den Heer DUMON TAK.

TE HUUR met primo Mei 1860 of vroeger

HET HUIS: DEN HOEK,

met vrije Wandeling en 80 Rhijnl. Roeden **Moesgrond.** Te bevragen bij den Heer DUMON TAK te Middelburg.

UIT DE HAND te Koop **HET KLEIN WATERHOFJE**, groot 26 Roed. 16 Ell., bij verkiezing om de **Visscherij** er bij over te nemen. Te bevragen bij den Eigenaar C. BOSGAARD, op den Schroeweg (Midd. Amb.)

Eene **GEMEUBELEERDE KAMER** met **ALCOVE**, met vollen **Kost** en **Bediening**, tegen 35 gulden per maand; en eene **Dienstmeid** benoodigd als **Noodhulp.** Adres aan het Bureau dezer Courant.

Er bestaat gelegenheid voor **Kost en Inwoning**, met vrije **Kamer**, in een stil Huishouden. Adres: franco Briefjes onder de lett. N. N., Bureau dezer Courant.

Een **zwaar VARKEN** te Koop, bij C. OVERTVELD, te Hoogelande.

Terstond een **Hoefsmidsknecht** benoodigd bij J. MOSSELMAN Jz., te Domburg.

Een **Jongen** benoodigd bij den Apotheker ROCHAT.

Terstond eene **Dienstmeid** benoodigd, bij voorkeur uit den Boerenstand. Adres bij den Boekh. HOUPT.

Terstond een **Dienstmeisje** benoodigd, beneden 18 jaren. *Adres aan het Bureau dezer Courant.*

De Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER hebben uitgegeven:

LEERREDENEN VAN L. COLANI. Nieuwe Verzameling. Uit het Fransch vertaald door C. G. SLOTEMAKER, Predikant te Oostkapelle. *f* 1,50, in verg. Linnen Stempelband *f* 1,90.

ARCHIEF. Vroegere en latere mededeelingen, voornamelijk in betrekking tot Zeeland. Uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. IV, groot 8vo, met uitslaande Plaat, *f* 1,50.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.